

Algemene beschouwingen SP perspectiefnota 2019

De gemeente ziet er, gezien het financiële herstel plaatje, een stuk beter uit en het gaat de goede kant op. Maar we zitten nog steeds in de positie dat wij geld uitgeven aan zaken die niet noodzakelijk zijn. Voor ons zijn de noodzakelijke zaken levensonderhoud, armoedebestrijding, zorg en welzijn en werkgelegenheid.

We kunnen vandaag de hele dag, of zelfs een hele week, praten over de middelen die we hebben waarmee we van een heel slecht systeem maar weinig kunnen aanpassen. Dat is voor ons de oplossing niet. Maar we weten dat de meeste politiek partijen volgelingen zijn van neoliberal beleid.

De afgelopen jaren hebben we voor de perspectiefnota gestemd. Het was het maximaal haalbare. Daar zitten we nu nog steeds in. Maar we kunnen niet zien aan welke knoppen er nu gedraaid wordt. Dat is compleet onzichtbaar. Vooral omdat het hier voornamelijk om de centen gaat en niet om de mensen.

We kunnen veel kritiek hebben maar op dit moment hebben we te doen met de ruimte en verplichtingen die wordt geboden en opgelegd door de Rijksoverheid. Want het kader waarin we landelijk bewegen voldoet niet. Dan kunnen we allerlei voorstellen doen maar zolang het kader daar niet verschoven is weten we ook dat dit college niet meer ruimte krijgt.

Dit nauwe kader van de afgelopen dertig jaar heeft ons niets gebracht. De tekorten in het sociaal domein lopen op. Dat ligt niet aan de mensen binnen Almelo maar aan het verkeerde kader dat geschetst wordt en de hoop dat de markt het wel oplost. Maar de markt lost dit niet op. Dus we moeten zorgen dat er in Den Haag andere besluiten worden genomen op bepaalde onderdelen.

Daarom is de SP tevreden dat het college erkent dat het rijk ons te weinig geld geeft voor de taken die het meegeeft en dat er vanuit Programmaliijn 4 in het programma Zorg een lobby richting het rijk bestaat. Deze lobby moet niet enkel over geld gaan maar ook over de vrijheid die we hebben om onze inwoners te helpen. Dat het rijk hiervoor openstaat lijkt na de opmerkingen¹ van Minister Hugo de Jonge wel duidelijk.

Er wordt in het programma plan “Economie en Participatie” gesproken over hoe schulden de zintuigen van mensen beïnvloed en hen soms letterlijk blokkeert in hun denken en doen. Maar ook dit speelt bij de gemeente als geheel. Al jaren staat ons het water aan de lippen en het principe zou ook voor ons moeten gelden... welke domme besluiten kunnen we missen als kiespijn?

We zien nog steeds dat er veel moet gebeuren voordat wij een wat gezondere gemeente zijn en er echt kunnen zijn voor haar inwoners. We vinden het ook erg vervelend dat de discussie elke keer gaat over de centen en niet over de mensen. Ook in deze perspectiefnota is dat weer het geval.

Veel ruimte is er niet. De ruimte die ons wordt geboden vanuit het rijk maakt dat wij rare stappen moeten nemen. Er liggen veel verantwoordelijkheden bij de gemeente maar wij kunnen als lokale overheid niet zelf geld maken om onze taken uit te voeren. Voor alle zaken die belangrijk zijn voor de toekomst van Almelo krijgen wij niet de benodigde beleidsvrijheid en geld vanuit Den Haag.

Voor ons blijft wat wij de afgelopen jaren ook al hebben gezegd staan:

Dertig jaar neoliberal beleid en het geloof dat de markt het wel oplost is een fabeltje. Het is een sprookje. We gaan het er niet mee redden.

Gelukkig menen wij dat ook gedeeltelijk terug te zien in deze tekst en de beweging van dit college waar bij een aantal gemeenschappelijke regelingen wordt gekeken of dit op een andere manier gedaan kan worden. Maar toch krijgen wij de indruk dat dit college denkt dat het samen met de markt wel is op te lossen. Dus een verschrikkelijk aanbestedingscircus optuigen en dan maar hopen dat het iets doet... De positie van werknemers komt daarbij altijd onder druk te staan.

Veel mensen met een arbeidsbeperking maken zich grote zorgen over hun inkomen en hun werk. Voor de sociale werkplaatsen is een sterfhuisc constructie bedacht maar het is maar de vraag of er genoeg en passende banen bij andere bedrijven voor terugkomen.

Jonggehandicapten worden opnieuw gekeurd, voor velen zal dat leiden tot een lagere uitkering en soms zelfs regelrechte armoede.

Wij komen op voor mensen met een arbeidsbeperking. De SP stond aan de basis van de actiegroep 'Armoede werkt niet!' waar duizenden mensen zich bij aansloten. Wij willen niet dat mensen met een arbeidsbeperking met minder inkomen achter de geraniums worden gezet. Natuurlijk is het goed om in het reguleren bedrijfsleven te werken, maar dan moet dat werk – en goede begeleiding – er wel zijn.

De SP staat voor een inclusieve samenleving met gelijke kansen op eerlijk werk en een eerlijk inkomen voor mensen zonder en met beperking. Goede opleidingen, goede begeleiding, echte banen en een fatsoenlijk inkomen voor mensen met een arbeidsbeperking.

Korten op het inkomen en schrappen van banen in de sociale werkplaatsen zal veel mensen veroordelen tot een leven in armoede. Dat is onacceptabel.

(M)ar(kt)moede

Ter inspiratie raden wij het stuk: "Waarom nemen armen zoveel domme beslissingen?"² van de Correspondent te lezen.

De armoede die we creëren in Almelo en willen oplossen is voor een groot deel de schuld van de politiek. De democratie krijgt steeds minder ruimte en men moet het doen met kleine initiatieven uit de samenleving. Een soort doekje voor het bloeden. Als lokale politiek mogen we nog wat rommelen

in de marge. De vrijheid lijkt groot maar is er een van armoede. De knoppen waar we aan zitten zijn beperkt tot het neo-liberalisme en dat is niet genoeg. Dit college zit daar duidelijk dubbel in. Er wordt gesproken over de lobby om een groter stuk van de taart te krijgen maar aan de andere kant is er het, inmiddels toch aangetoonde, geloof in de 'falende' marktwerking. Twente milieu gaat iets meer kosten en daarom wordt er maar een onderzoek gestart om via de markt goedkoper uit te zijn. SOWECO moet ook maar anders. Vooral zelf organiseren en dan via aanbestedingen de markt z'n werk laten doen... Dit zijn maar twee voorbeelden maar zo zijn er meer. Terwijl dit eigenlijk afdelingen op afstand zijn van de gemeente en een mooie manier van samenwerken om gezamenlijk de wettelijke maar veel belangrijker de inwoners goed te helpen. Het blijft bijzonder om te zien dat partijen wars zijn van lokale samenwerking als daarmee een klein beetje sturing moet worden ingeleverd.... Als dat laatste het probleem is dan moet je dat aanpassen en niet paniekzaaien bij vele mensen die met trots een boterham verdienen via SOWECO en Twente milieu.

Zorg

Wie goede thuiszorg nodig heeft moet daarop kunnen vertrouwen. Wij vinden het niet goed dat ouderen en mensen met een beperking steeds door andere mensen worden gewassen, verpleegd of verzorgd. In de thuiszorg draait het immers om vertrouwen, om het contact van mens tot mens.

De SP wil de zorg regelen op basis van zorgbehoefte en een einde maken aan de concurrentie tussen aanbieders van zorg. We gaan de zorg meer in de buurt en op een menselijke maat organiseren, dat is fijner werken voor de medewerkers en een stuk persoonlijker voor de mensen die afhankelijk zijn van thuiszorg.

Om te besparen in de zorg gaat de SP de verspilling en bureaucratie te lijf. Hoe vaak gebeurt het niet dat goede hulpmiddelen (zoals rollators en scootmobielen) niet opnieuw worden gebruikt? Ook worden veel medicijnen en verbandmiddelen weggegooid terwijl ze nog goed te gebruiken zijn. De SP wil een einde maken aan de bureaucratie die het personeel in de zorg belemmert. Dat betekent dat we niet elke stap die medewerkers zetten willen controleren maar dat we erop vertrouwen dat zij zelf het beste kunnen inschatten welke cliënt welke zorg nodig heeft.

Wij willen dat mantelzorgers en vrijwilligers meer ondersteuning krijgen. De harde bezuinigingen op de thuiszorg worden niet door de SP gesteund. Thuis kunnen blijven wonen als je verzorging nodig hebt, daar gaat het om. Om te voorkomen dat mensen (te vroeg) naar een verpleeghuis moeten, staat de SP voor goede thuiszorg voor iedereen die dat nodig heeft.

Het programma zorg gaat over de participatiewet en benoemt de sociale agenda. Sociale redzaamheid en dat mensen uiteindelijk eventueel via een vangnet ondersteuning kunnen krijgen. Maar we moeten toch echt niet thuiszorg als een vangnet zien!

Een sociale dienst en een uitkering zien wij als een vangnet regeling maar zorg niet.

Ook vragen wij ons af waarom er een programma "Economie en participatie" is maar vervolgens de participatiewet als onderdeel van het zorgpakket wordt gezien.

“De gemeente Almelo is beter in staat haar taken in het sociaal domein uit te voeren” → dat betekent dat ze de uitvoering wellicht ter hand moeten nemen en niet bij marktpartijen moeten neerleggen. De SP stelt voor dit met duurzame gemeentelijke leer/werk bedrijven (hebben we niet al zoiets? Er mag SOWECO gelezen worden) te gaan uitvoeren. Door het gemeentelijke leer/werk bedrijf krijgen mensen met een bijstandsuitkering gerichte ondersteuning bij het vinden van een baan. Ook andere uitvoerige organisaties op afstand (lees voor ons part Twente Milieu) zou die duurzame stap kunnen zetten. Echter dan moeten we heel duidelijk stellen dat we de verdringingstoets strak zullen handhaven.

Indicatoren

Er zijn bij een zorgvraag veel zaken die je niet in de hand hebt. Er zijn veel invloeden van buitenaf. Elk kind dat geen onderwijs kan genieten is er een te veel. Geld is minder belangrijk dan kinderen. Wij hebben onze twijfels in hoeverre er valt te sturen.

Sterfgevallen ontwrichten gezinnen. Scheidingen veroorzaken verwarde mensen. Gehandicapte kinderen worden geboren en niet gemaakt. Preventie is belangrijk en je kan daarop indicatoren gaan stellen, maar de indicatoren die zijn gesteld lijken te sterk bedoeld op het terugdringen van kosten.

Wij gaan niet mee in deze indicatoren drang (cijferfetisjisme) omdat het wat zegt over aantallen en uitkomen met budgetten. Voor ons is preventie niet gericht op het financieel sluitend maken van een begroting maar gericht op het voorkomen dat mensen in problemen komen. Het gaat over de zorg die mensen moeten krijgen. Budget interesseert ons minder dan dat wij het goed doen. Elke bezuiniging die ten koste kan gaan van zorg die iemand nodig heeft wijzen we daarom ook resoluut af.

Goede indicatoren zijn hoeveel klachten je krijgt en hoeveel mensen er niet worden geholpen. En hoe tevreden ze zijn. De SP gaat uit van een gemeentelijke zorgplicht. Een gemeente is verantwoordelijk voor het welzijn van haar inwoners. Dus we moeten niet aan de voorkant sturen op budget maar het moet gaan over hoeveel aanvragen er binnenkomen en hoe goed we deze aanvragen kunnen behandelen

Duurzaamheid

Ook hier een stuk van De Correspondent ter inspiratie: “Zelfs als er geen probleem was met het klimaat, is de oplossing een goed idee” ³

Volgens de SP kan klimaatbeleid zorgen voor een rechtvaardigere samenleving. Stel je voor: we kunnen nu de zeggenschap over onze energievoorziening terugpakken. Niet langer hoeven we afhankelijk te zijn van grote vervuilers die zorgen voor grote gezondheidsschade en aardbevingen in Groningen. Inwoners kunnen weer zelf gaan over hun eigen betaalbare en veilige energie. We hebben een groene en een sociale revolutie nodig. Voor de sceptici: Laten we dus maar de gok nemen! Laten we haast maken met het op orde brengen van de sociale huurwoningen (maar ook met verwijderen van Asbest) dit kan i.s.m. de woningbouwverenigingen, de leer/werk bedrijven, provincie, rijk en Europa. Ook al doe je het niet voor het klimaat, het woon klimaat en -genot zal enorm toenemen.

Economie en participatie

Dit programmaplan zal volgens ons inclusief de zorgtaak moeten zijn die vanuit de participatiewet bestaat. Nu wordt het programmaplan zorg als een financieel probleemprogramma gepresenteerd. In het programma “Economie en participatie” gaat het vooral over de arbeidsmarkt, de economie en de bedrijven en bij de bijstand gaat het vooral om een cijfer; het aantal.

Verder valt ons het volgende nog op:

Tegenprestatatie: Ga geen geld uitgeven aan nutteloze reïntegratietrajecten of de private sector subsidiëren met goedkope of gratis arbeid. Als er werk is te verrichten kan hiervoor het minimumloon (of meer) worden betaald.

Armoedeval: Als het de bedoeling is om regelingen af te schaffen waardoor werk zogenaamd gaat lonen betekent dat enkel dat andere mensen dieper het moeras van armoede worden ingedrukt. De regelingen verruimen zorgt voor een echte aanpak van de armoede. Het verhogen van het minimumloon, met daaraan gekoppeld de uitkeringen zet echt zoden aan de dijk of op het moeras...

MKB: Goed om te zien dat het college erkent dat het Midden- en Kleinbedrijf het hart van onze economie is. Hier is de meeste werkgelegenheid te vinden en hier liggen ook de kansen voor een duurzame arbeidsmarkt in samenwerking met het gemeentelijke leer/werk bedrijf.

Even over het Raadsvoorstel:

De kaders worden niet vastgesteld maar onderdelen van de perspectiefnota. Je kan hiermee enkel binnen de perspectiefnota amenderen.

6a Twente milieu

Stop hiermee. Jarenlang zijn wij een goede partner geweest van Twente Milieu.

Nu blijkt, na het doorberekenen van kosten, dat wij jarenlang te weinig hebben betaald en dat het toch iets meer gaat kosten. We moeten dus iets meer gaan betalen. En nu willen we opeens niet meer?

Dit is een gemeenschappelijke regeling met een opdracht die op basis van solidariteit is gegund. Het is onzinnig om hier een bom onder te leggen.

Maak hier niet dezelfde fout als andere gemeenten maken met SOWECO. Gezamenlijke uitvoering doe je op basis van vertrouwen.

6b:

Dit besluit lezen wij als: “Wat ooit aan bezuinigingen is gesteld gaan niet lukken. Er moet worden gezocht naar nieuwe bezuinigingsmogelijkheden.”. We gaan er echter vanuit dat deze “alternatieven” niet voor nog meer onrust in de gemeente zorgen.

6c: Nieuwstraatkwartier en Omgevingswet (technische vraag)

Dit lijkt een dubbel besluit. Waarom wordt dit apart nog een keer benoemd? Is het niet de bedoeling dat de hele perspectiefnota als opdracht meegegeven wordt richting de begroting en ter verwerking in het financieel perspectief van de gemeente? Is dit niet al vastgesteld bij besluit 2G en 2F?

Lobby naar het rijk

De lobby moet niet meer over geld gaan maar over de vrijheid die we hebben om onze inwoners te helpen. We hebben nieuwe schoenen nodig want we lopen nu al 30 jaar een marathon op klompen. En omdat te kunnen zijn we alleen maar bezig er een soort estafette van te maken. Om de 100 meter gaat een ander in die klompen rennen. De wethouder start met een glimlach en draagt het snel over aan partners die met de beste bedoeling meedoen omdat het geloof dat dit de enige oplossing is aanstekelijk heeft gewerkt. Op zich knap dat we dit al 30 jaar doen. Maar de SP stelt voor om iedereen een paar goede hardloop schoenen te geven. Maar die zijn er niet. Het rijk levert ons slechts klompen. Oudhollandse polder modellen: Je weet wel, die zonder riempje omdat het zogenaamd vrijheid in de klomp geeft.

Voetnoot 1

<https://www.ad.nl/politiek/marktwerking-in-de-zorg-is-doorgeslagen~acd16e4e/>

Marktwerking in de zorg is doorgeslagen'

EXCLUSIEF De marktwerking in de gezondheidszorg is 'doorgeslagen' en moet ingeperkt worden. Anders wordt goede zorg steeds moeilijker te organiseren en te betalen. Dat zegt minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid, CDA) vandaag in een interview met deze krant.

Edwin van der Aa en Laurens Kok 01-03-19, 03:00 Laatste update: 08:43

80

De zorg heeft minder markt en meer samenwerking nodig. Anders houden we het niet vol

Minister De Jonge

De CDA-bewindsman kraakt hiermee het liberale heilige huisje van keuzevrijheid voor patiënten. Het in zijn ogen 'absolute' recht om de eigen zorgverlener te kiezen, maakt de organisatie van de zorg volgens De Jonge duur en lastig. Nieuwe aanbieders, vaak van bedenkelijke kwaliteit, schieten als paddenstoelen uit de grond. Daarnaast wordt de uur zorg nu per uur vergoed; een ongezonde prikkel om te veel zorg te leveren.

„Dat is een ongezonde cocktail. De zorg heeft minder markt en meer samenwerking nodig. Anders houden we het niet vol. En samenwerking gaat niet vanzelf, maar moet ingebakken zijn in de manier waarop we de zorg met elkaar organiseren“, aldus De Jonge.

De bewindsman, die eerder als wethouder in Rotterdam ook al aanliep tegen 'ongezonde situaties' door doorgesloten marktwerking, vindt het tijd om het roer om te gooien. Hij wil nieuwe zorgaanbieders strenger controleren en wil in elke wijk een herkenbaar team van wijkverpleegkundigen, waarbij de zorg niet meer per uur wordt gefinancierd. Ook lobbyt de minister in Brussel voor soepelere Europese regels bij de inkoop van zorg.

Verantwoordelijkheid nemen

Zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten moeten wat De Jonge betreft in de toekomst samen de verantwoordelijkheid nemen voor de gezondheidszorg in een regio. Daarbij moeten zij aanspreekbaar zijn en regelen dat het aanbod de stijgende zorgvraag aankan. Dan zullen de kosten van de gezondheidszorg vanzelf ook minder snel stijgen.

De uitspraken van zorgminister De Jonge zijn politiek saillant, omdat 'zijn' CDA meermaals heeft deelgenomen aan kabinetten die de marktwerking in de zorg juist hebben vergroot. Momenteel zit de partij in een coalitie met twee liberale partijen. Vooral de VVD is een groot voorstander van een vrije zorgmarkt.

Toch gelooft de CDA-minister dat bij alle politieke partijen het besef leeft dat de zorgkosten langzaam de pan uit rijzen en dat de personeelstekorten in de toekomst niet meer op te vullen zullen zijn. Daarom zullen ze hun ideologische verschillen opzij zetten en op zoek gaan naar praktische oplossingen, denkt De Jonge.

Voetnoot 2

<https://decorrespondent.nl/511/waarom-arme-mensen-domme-dingen-doen/206974713869-3ab63854>

Tekst niet voor publicatie

Desiree en Mike wonen samen met haar zus, partner en in totaal vier kinderen in één huis in Troy (Michigan, VS). Desiree is werkloos en past op de kinderen. De rest werkt, maar ze hebben niet genoeg geld om zichzelf en het huis te onderhouden. Foto: HH

Waarom nemen armen zoveel domme beslissingen?

Het is een harde vraag, maar de cijfers zijn nog harder: ze lenen meer, sparen minder, roken meer, sporten minder, drinken meer, voeden slechter op en eten vaker bij de McDonald's. Als er een workshop 'omgaan met geld' wordt georganiseerd, komen de armen het minst vaak opdagen. Als er een vacature online wordt gezet, schrijven de armen de slechtste sollicitatiebrieven en verschijnen zij het sjofelst op gesprek.

Inmiddels zijn het er 1,3 miljoen: Nederlanders die leven onder de armoedegrens. Uitkeringsformulieren gaan als warme broodjes over de gemeentelijke toonbank en voedselbanken draaien overuren - inmiddels zijn er zelfs wachtlijsten voor opgesteld. Wat is er toch aan de hand? Crisis ja, natuurlijk. Maar wat nog meer? Margaret Thatcher, de eerste vrouwelijke premier van Engeland, zei eens dat armoede 'een fundamenteel karaktergebrek'

Dat zei ze in een interview in 1978. is. Niet veel Nederlandse politici zouden nu zo ver gaan, maar dat de oplossing vooral bij het individu moet worden gezocht, dat is allang geen uitzonderlijk standpunt meer.

Uitkeringsformulieren gaan als warme broodjes over de toonbank en voedselbanken draaien overuren - er zijn zelfs wachtlijsten voor. Neem het plan van staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken, PvdA). Ze wil mensen in de bijstand "prikkel" geven om aan het werk te gaan. Bij 'onaangepast gedrag', 'gebrek aan persoonlijke verzorging' of 'onverzorgde kleding' komt er een strafkorting op hun uitkering van drie maanden. Dat past in een internationale trend: van Australië tot Engeland en van Zweden tot de Verenigde Staten heerst de overtuiging dat mensen zichzelf uit de armoede moeten helpen. De overheid moet daar de juiste duwtjes voor geven - een activerend beleid wordt het genoemd. Denk aan: voorlichting, toeslagen, boetes en, bovenal, scholing. Onderwijs is de heilige graal bij het bestrijden van armoede.

Maar. Er is een maar.

Wat als de armen niet in staat zijn zichzelf te helpen?

[Zie bron voor volledige tekst]

Voetnoot 3

<https://decorrespondent.nl/9585/zelfs-als-er-geen-probleem-was-met-het-klimaat-is-de-oplossing-een-goed-idee/3882294779715-0a5da3b3>

Tekst niet voor publicatie

Zelfs als er geen probleem was met het klimaat, is de oplossing een goed idee

Sceptici: Klimaatverandering bestaat niet.

Wetenschappers: Klimaatverandering bestaat wel.

Sceptici: Oké, klimaatverandering bestaat wel, maar komt niet door de mens.

Wetenschappers: Klimaatverandering komt wel door de mens.

Sceptici: Oké, klimaatverandering komt door de mens, maar we kunnen er niks aan doen.

Wetenschappers: We kunnen er wel iets aan doen.

Sceptici: Oké, we kunnen er iets aan doen, maar het is veel te duur.

Wetenschappers: Klimaatactie is nog nooit zo goedkoop geweest en klimaatschade is veel duurder.

Sceptici: Oké, klimaatactie is nog nooit zo goedkoop geweest, maar niet als we het in ons eentje doen.

Miljoenen stakende schoolkinderen over de hele wereld: Laten we samen in actie komen tegen klimaatverandering.

Sceptici: Moeten jullie niet naar school?

Miljoenen kinderen: Daar hebben we geleerd over klimaatverandering.

Sceptici: Scholen indoctrineren onze kinderen!

Leraren: Nee, we onderwijzen klimaatwetenschap.

Sceptici: Klimaatwetenschap is een hoax.

Wetenschappers: Dat is niet waar.

Sceptici: Vrijheid van meningsuiting!

Voor-tegen: een verliezend format

Dertig jaar klimaatdebat leert: de scepsis is een spook dat blijft rondwaren, steeds weer in andere gedaanten.

[Zie bron voor volledige tekst]